

Nr 753

Av herr **Högström**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 20, angående nordiskt institut för samhällsplanering.

(Lika lydande med motion nr 960 i Andra kammaren)

I Kungl. Maj:ts proposition nr 20 ang. nordiskt institut för samhällsplanering har förslag givits om ett dylikt institut samordnat med konsthögskolans arkitekturskola.

Jag vill erinra om att samhällsbyggande och planering är verksamheter som i ökad grad engagerar skilda områden inom samhällslivet. En mycket betydelsefull insats måste därvid lämnas av kommunernas förtroendemän i främst kommunernas styrelser, men också i bl. a. byggnadsnämnder. Expertinsatserna måste vidare avse ett flertal områden, såsom näringsgeografi och befolkningsfrågor, kommunal ekonomi och kommunal organisation, markfrågor, exploateringsteknik, naturvård, byggnadsekonomi, byggnadsutformning och estetik, kommunikationsteknik m. m.

Detta innebär att utbildningen för samhällsplanering inte får göras för snäv. Även om vissa av de ämnesområden som här nämnts medtages i utbildningen vid en anknötning till konsthögskolan ges hela grundinriktningen dennas estetiska prägel. En sammankoppling med den estetiska sektorn är minst av allt att rekommendera.

I remissbehandlingen har också starka invändningar gjorts mot anknötningen till konsthögskolans arkitekturskola. Föreningen för samhällsplanering ser den föreslagna organisationen som ett provisorium, medan ett flertal remissinstanser antingen direkt avstyrkt eller ifrågasatt lämpligheten av den föreslagna anknötningen av institutet. Jag erinrar bl. a. om yttranden avgivna av statskontoret, statens råd för byggnadsforskning, lantmäteristyrelsen, vägverket, Svenska stadsförbundet och Svenska kommunförbundet.

Den starka kritik som givits den föreslagna anordningen är enligt min mening berättigad. Jag tror inte att man kan betrakta förslaget av institutet som en fråga av underordnad betydelse. Vi står här inför ett viktigt avgörande där inriktningen av institutet i hög grad kommer att präglas av det anknötningensalternativ som väljes. Anser man att de estetiska frågorna är de tyngst vägande i dagens samhällsplanering då är det gjorda ställningstagandet riktigt. Finner man däremot att dagens samhällsbyggande är en funktion av näringsmässiga, ekonomiska, miljömässiga, tekniska och estetiska frågor då bör en annan anknötning definitivt väljas.

I remissbehandlingen har tekniska högskolan i Stockholm framförts som lämplig moderorganisation för ett livskraftigt nordiskt institut. Detta alternativ finner jag vara en bättre lösning. Riksdagens beslut om samhällsbyggnadsutbildningen vid högskolan är ett starkt motiv. Nyligen har den inom universitetskanslersämbetet utförda utredningen med anledning av detta beslut (Byggnadsutbildningen vid de tekniska högskolorna, Lenart Holm, december 1967) skapat ytterligare skäl för detta alternativ. Det kan här understrykas att högskolan numera erbjuder en mycket rik grund för samhällsplaneringen. Det kan också erinras om att tekniska högskolan har många institutioner som verksamt kan stödja ett nordiskt institut.

Det är beklagligt att frågan om en vidare anknytning så ofullständigt berörts i förarbetet. Tyvärr synes den svenska representationen i den nordiska utredningskommittén ha saknat den bredd som frågan krävt.

En lösning med ett fristående institut samordnat med tekniska högskolan i Stockholm kan emellertid i ett slag vidga institutets möjligheter till en effektiv och tidsenlig insats i samhällsplaneringen.

Med återopande av det anförda får jag föreslå,

att riksdagen — med ändring av vad som föreslås i proposition nr 20 — måtte besluta, att det föreslagna institutet för samhällsplanering samordnas med tekniska högskolan i Stockholm.

Stockholm den 26 februari 1968

Ivar Högström (s)

Nr 754

Av herr **Svenungsson m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 22, angående vissa anslag ur kyrkofonden, m. m.*

(Lika lydande med motion nr 961 i Andra kammaren)

Stockholm den 27 februari 1968

Arne Svenungsson (h) Per Blomquist (h) Bertil Strandberg (h)
